

07/1/2555
31/1/2555

12775
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ที่ มท ๐๘๐๔.๔/๑.๖๓๗

๒๓ มีนาคม ๒๕๕๒

ถนนราชสีมา กทม. ๑๐๑๐๐

กลุ่มงานกฎหมาย
เลขที่ 269
วันที่ 31/3/52

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติกรณีเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด
วันที่ 31 มี.ค. 2552

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๓.๖/ว ๒๐๕๒ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๐
๒. หนังสือกรมการปกครอง ค่วนมาก ที่ มท ๐๓๑๓.๔/ว ๔๐๗ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕
๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๖๗๗ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖
๔. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๔/ว ๒๐๖๒ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐
๕. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด
ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕

ตามที่จังหวัดได้แจ้งผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐ (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ เพื่อเสนอกระทรวงมหาดไทยตรวจสอบสำนวนการสอบสวน ตามหนังสือที่อ้างถึง ข้อ ๑ และตามระเบียบที่อ้างถึงข้อ ๕ นั้น ปรากฏว่าผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดดังกล่าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังมีข้อบกพร่องและมีรายละเอียดไม่ครบถ้วนหลายประการ ดังนั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงขอชักซ้อมแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑. กรณีที่เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก เช่น การขับรถชนคนไปปฏิบัติหน้าที่แล้วเฉี่ยวชนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ของบุคคลภายนอก เป็นเหตุให้รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ของบุคคลภายนอกได้รับความเสียหาย และรถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายด้วย แยกพิจารณาได้ดังนี้

๑.๑ กรณีที่รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหาย นั้น เป็นกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ และการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจะต้องอาศัยอำนาจตามข้อ ๘ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕ เสร็จแล้วต้องปฏิบัติตามข้อ ๑๑ ของระเบียบดังกล่าวที่กำหนดไว้ สรุปได้ว่าให้ส่งสำนวนการสอบสวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ เว้นแต่เป็นเรื่องที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดว่าไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ซึ่งกระทรวงการคลังได้ออกประกาศ เรื่อง ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔ มาใช้บังคับในปัจจุบัน (หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๔/ว ๑๔๖๘ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๔)

/๑.๒ แนวทาง

๑.๒ แนวทางในการจัดทำสำนวนการสอบสวน กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ นั้น กระทรวงการคลังได้กำหนดแนวทางการจัดทำสำนวนการสอบสวนไว้ ๕ ประเภท โดยมีแบบตัวอย่างการสอบสวนและหัวข้อการสอบสวนไว้ ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๔/ว ๒๐๖๒ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดตามประเภทสำนวนการสอบสวน

๑.๓ กรณีที่รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ของบุคคลภายนอกได้รับความเสียหาย นั้น เป็นกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ซึ่งการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดจะต้องอาศัยอำนาจตามข้อ ๓๑ ข้อ ๓๒ และข้อ ๓๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕ หมวด ๒ กรณี เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก แล้วแต่กรณี ประกอบกับหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๓.๖/ว ๒๐๕๒ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ข้อ ๒ และต้องส่งสำนวนการสอบสวนให้ กระทรวงมหาดไทยตรวจสอบตามหนังสือและระเบียบดังกล่าว ข้อ ๑๗ ข้อ ๓๑ และข้อ ๓๘

๑.๔ ในการจัดทำสำนวนการสอบสวน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก สามารถนำแนวทางปฏิบัติตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๔/ว ๒๐๖๒ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามประเภทสำนวนการสอบสวน มาใช้ได้

๑.๕ ในการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก นั้น มีแนวทางปฏิบัติกำหนดให้สอบบุคคลผู้ถูกทำละเมิด ผู้รู้เห็นเหตุการณ์ และพยานหลักฐานอื่นที่สัมพันธ์ใกล้ชิดหรือเป็นมูลเหตุให้เกิดเหตุละเมิดเพื่อประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ ตามหนังสือกรมการปกครอง ค่วนมาก ที่ มท ๐๓๑๓.๔/ว ๔๐๗ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ เรื่อง การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ซึ่งในการสอบสวนดังกล่าวควรสอบผู้บังคับบัญชา ชั้นต้นของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดด้วย และในการสอบพยานบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องแนบสำเนาบัตรประจำตัวรวมทั้งคำสั่งของหน่วยงานที่มอบหมายให้บุคคลดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ราชการ ส่วนการสอบพยานบุคคลที่เป็นบุคคลภายนอกต้องแนบบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน นอกจากนี้ ในสำนวนการสอบสวนจะต้องมีสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีของสถานีตำรวจในกรณีที่มีการแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน แผนที่แสดงสถานที่เกิดเหตุและภาพถ่ายแสดงสถานที่เกิดเหตุ ภาพถ่ายทรัพย์สินของบุคคลภายนอกที่ได้รับความเสียหาย ภาพถ่ายทรัพย์สินของทางราชการที่ได้รับความเสียหาย สำเนาใบขับขีรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ใบรับรองแพทย์ ใบมรณบัตร คำร้องของผู้เสียหายที่ขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด สำเนานบันทึกการสอบปากคำผู้เกี่ยวข้อง และรายงานการประชุมของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด สรุปความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เป็นต้น

๑.๖ ในการสรุปสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการ นั้น ต้องสรุปด้วยว่าเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ โดยมีคำสั่งของทางราชการหรือบันทึกการสอบปากคำ

/ หัวหน้า ...

๓.๑ ต้องขอความเห็นชอบในการประนีประนอมยอมความค่อหน้าศาลจากกระทรวงมหาดไทยก่อน ทั้งนี้ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕ หมวด ๒ กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ข้อ ๒๘ ข้อ ๒๙ ข้อ ๓๑ ข้อ ๓๔ ข้อ ๓๕ และข้อ ๓๘ ประกอบกับหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๓.๖/ว ๒๐๕๒ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ข้อ ๒

๓.๒ ต้องจัดส่งความเห็นของพนักงานอัยการผู้ว่าคดีเกี่ยวกับการขอประนีประนอมยอมความกับผู้เสียหายในคดีดังกล่าว

๓.๓ ต้องมีความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดและผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทนที่จะขอประนีประนอมยอมความว่าเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔๓ มาตรา ๔๔๔ มาตรา ๔๔๕ และมาตรา ๔๔๖ หรือไม่ เช่น ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างเจ็บป่วย ค่าปลงศพ และค่าขาดไร้อุปการะ เป็นต้น

๓.๔ ต้องจัดทำสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และสรุปความเห็นว่าเมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ตกลงประนีประนอมยอมความค่อหน้าศาลชดใช้เงินให้แก่ผู้เสียหายแล้วจะต้องใช้สิทธิไล่เบี้ยเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดให้ชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวคืนแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือไม่ (หมายถึงการพิจารณาว่าเจ้าหน้าที่ได้กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อหรือจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง) และรายงานให้ทราบด้วย พร้อมทั้งการขอความเห็นชอบประนีประนอมยอมความดังกล่าว

๔. ในการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก นั้น การเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐมีกำหนดอายุความ ๑ ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นแก่ผู้เสียหาย ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในเขตพื้นที่ทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายมานิต วัฒนเสน)

ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น รักษาการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนคดี

โทร. / โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๖

คธ๑/ทล.เกษตรฯ/จัดซื้อแม่แบบทางปฏิบัติ (กรณีทำละเมิด) หน้า 4

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”